

Kolonádový most (Sklený most) (1930-1933)

Projektant

Emil Belluš, Martin Benka, Prof. Grebeník

Zhotoviteľ

firma Pittel a Brausewetter

Užívateľ

Verejne prístupné
(Národná kultúrna pamiatka SR)

Miesto

Piešťany, Trnavský kraj,
Slovensko

Popis

Dielo architekta Emila Belluša patrí k vrcholu funkcionalistickej architektúry Slovenska. Je najdlhším krytým mostom na Slovensku. S myšlienkou vytvoriť most prišiel nájomca piešťanských kúpeľov Ľudovít Winter. Požadoval most s úzkou vozovkou, ktorý by bol pred nepriazňou počasia krytými chodníkmi so zakomponovanými obchodmi. Spodnú časť projektoval švajčiarsky inžinier Schwartz. V roku 1933 bola osadená na moste socha barlolámača podľa návrhu Roberta Kühmayera. Odliata je z bronzu u firmy Barták Praha.

Most je vybudovaný zo železobetónu a nahradil starý drevený most spájajúci mesto Piešťany s kúpeľným ostrovom. Nosnú konštrukciu mosta so siedmimi poľami $3 \times 20 + 28 + 3 \times 20$ m s celkovou dĺžkou 148 m tvoria trojpoľové spojité nosníky s konzolami vyloženými do stredného poľa s vloženým 20 m poľom. V strednom 28 m poli je plavebný gabarit na budúcu plavbu s plavebnou výškou 5,5 m. Zastrešená časť vozovky vyhradená pre chodcov je oddelená od dopravného pásu zasklenou stenou s niekoľkými kioskami na koncoch mosta. Dva piliere stredného poľa sa zakladali na studniach, štyri vnútorné na pilotovom rošte z baranených železobetónových pilot, nábrežné opory plošne.

Most architektonicky navrhol arch. Emil Belluš, ktorý na deliacej kolonádovej zasklenej stene uplatnil umeleckú výzdobu Martina Benku s ľudovými motívami. V apríli 1945 nemecká armáda zničila podstatnú časť mosta. Úplne zdemolované boli stredné polia a obidva piliere založené na studniach. Vážne bola porušená celá nadstavba prístrešku a zasklená deliaca stena. Most bol obnovený podľa pôvodného projektu a v súčasnosti už má len funkciu kolonádovej pešej zóny areálu kúpeľov.

Zaujímavosťou mosta je okrem iného aj poloha. Bellušova logika sa odvíja nie od mesta, ale vychádza z kúpeľného ostrova, keď naväzuje na kompozičnú os starých kúpeľov a zapája predpolie vtedy hlavných kúpeľných objektov (Irma). Na druhej strane most ústi na začiatku kúpeľného parku v rozhraní s mestom, vznikol teda hlavne pre potreby kúpeľných hostí, čo sa odzrkadlilo aj v jeho „obytnej“ architektúre (pôvodne bol kombinovaný aj s automobilovou dopravou).

Názov *kolonádový* vystihuje jeho vrcholne spoločenskú funkciu, miesta stretávania a oddychu, korza pre pacientov ako aj pre návštevníkov kúpeľného ostrova. V zásade technické dielo, bezbariérový peší most so svojimi špecifickými funkciami je však aj humánnym a estetickým dielom, poskytujúcim ozdravný zážitok zo spoločenskej komunikácie a meditácie s krásnym prírodným prostredím.